

Марио Пузо

ФАМИЛИЯТА

Завладяващ роман за клана с най-голяма власт в историята на Италия, завършен от съпругата на писателя Каръл Джино.

Марио Пузо, най-добрият познавач на тайните на съвременната мафия, посвещава последните години от живота си на Борджиите — могъщото семейство, занимаващо се с коварни политически интриги и организирана престъпност. Родриго Борджия, папа Александър VI, е първият Кръстник, а драматичните съдби на децата му Хуан, Чезаре, Хофре и Лукреция са огледалото на ренесансовия свят с неговите освободени страсти, пороци и властолюбие.

Епична сага за първия дон и неговите прочути наследници.

Mario Puzo
THE FAMILY

Copyright © 2001 by The Estate of Mario Puzo and Carol Gino
All rights reserved

© Боян Дамянов, превод, 2005
© Божидар Чемширов, художник, 2015
© ИК “ЕМАС” и ИК “ГЛОБУС”, 2015
ISBN: 954-8793-88-1

МАРИО
ПУЗО

 АМИЛИЯТА

РОМАН

Превод от английски **БОЯН ДАМЯНОВ**

ИК "ЕМАС"
ИК "ГЛОБУС"

На Бърт Фийлдс, който превърна поражението в победа и който би могъл да бъде най-великият consigliere.

С възхищение, Марио Пузо

Нека да съм проклет, нека да съм долен и подъл, но нека и аз да целувам края на дългата дреха, в която е пременен Богът мой; нека вървя в същото това време след дявола, аз все пак съм и твой син, Господи, и те обичам и чувствам радостта, без която светът не може да съществува и да пребъде.

Фьодор Достоевски, „Братя Карамазови“

ПРОЛОГ

Докато Черната смърт опустошаваше Европа, много отчаяни люде, дотогава набожно вперили взор в Небето, започнаха да обръщат очи към Земята. В стремежа си да овладеят реалния свят склонните към философия се опитваха за пръв път да разкрият тайните на битието и да разплетат големите загадки на Живота, докато бедните се надряха просто да облекчат жалката си участ.

И стана така, че Бог се яви на земята като Човек, а законенялата религиозна доктрина на средновековието загуби своята сила и отстъпи на жажда за опознаване на великите древни цивилизации: Рим, Елада и Египет. А след като поривът на кръстоносните походи започна да губи силата си, героите на Олимп бяха възкресени за живот и олимпийските битки се разразиха с нова сила. Човешкият ум се възправи срещу сърцето Божие и Разумът възтържествува.

Беше време на велики постижения във философията, изкуствата, медицината и музиката. Културният разцвет се съпътстваше от показна тържественост и церемониалност. Но това си имаше своята цена. Старите закони се нарушаваха, преди да са били създадени нови. Преходът от стриктно съблюдаване на Божието слово и вяра в спасението на душата към човешко достойнство и възнаграждение в материалния свят – този преход, наречен хуманизъм – беше труден и изпълнен с мъка.

По това време Рим беше не Свещеният град, а едно гнездо на произвол и беззаконие. Незащитени, гражданите биваха нападани и обирани по улиците, къщите им биваха ограбвани, проституцията процъфтяваше, всяка седмица стотици римляни умираха от ръката на ближния.

Нещо повече – страната, която днес наричаме Италия, тогава още не съществуваше. В нейните земи съжителства-

ха пет велики сили: Венеция, Милано, Флоренция, Неапол и Рим. В границите на ботуша се намираха и множество независими градове-държавици, управлявани от древни династии, предвождани от съответния крал, феодал, дук или епископ. Съсед със съседа се биеха помежду си за земя. Победителят винаги беше нашрек, защото лесно можеше да се превърне в следващия победен.

Отвън страната беше заплашена от нашествия на чужди сили, решени да разширят империите си. Владетелите на Франция и Испания се бореха за териториално надмощие, докато „варварите“ турци, които не бяха християни, постепенно завладяваха папските земи.

Църква и държава бяха вкопчени в борба за надмощие или самостоятелност. След абсурда на Великата схизма – когато двама папи седяха на два престола в два различни града, с разделена власт и разпилени доходи – установяването на единен папски престол, този в Рим, даде нови надежди на духовните пастири. С подновени сили църковните водачи вече се бореха само срещу светската власт на крале, кралици и феодали, а не помежду си както по-рано.

Въпреки това раздорите в Светата римокатолическа църква продължаваха, тъй като беззаконието и произволът не бяха достойни единствено на редовите граждани. Кардинали изпращаха слугите си, въоръжени с камъни и арбалети, да се бият с римската младеж по улиците на града; безбрачни църковни сановници ходеха при куртизанки или поддържаха по няколко метреси; навсякъде се предлагаша и приемаха подкупи; служители и на най-висшия клир не се гнусяха да вземат пари от грешниците срещу индулгенции или срещу освобождаване на конкретни лица от изискуванията на закона.

Много разочаровани римляни започнаха да казват, че в техния град всичко е за продан. Срещу достатъчно голяма сума пари можеше да се купи църква, свещенослужител, опрощение на греховете, дори самата Божия милост.

С много малко изключения лицата, посветили се на църковна служба, бяха сторили това по принуда – като втори синове, които от млади години са били обучавани за духовници. Те може би нямаха никакво религиозно призвание, но доколкото църквата все още притежаваше власт-

та да качва на престола, да сваля крале и да раздава щедри блага на този свят, всяка аристократична италианска фамилия бе готова да заплати щедро в дарове и пари, за да вкара синовете си в Светия колегиум.

Беше епохата на Ренесанса – времето на кардинал Родриго Борджия и неговата фамилия.

1

Златните лъчи на зимното слънце огряваха тесните калдъръмени улици на Рим, докато кардинал Родриго Борджия крачеше енергично от Ватикана към голямата триетажна къща с гипсови орнаменти по фасадата на Пиаца де Мерло, откъдето отиваше да прибере три от по-малките си деца – синовете си Чезаре и Хуан и дъщеря си Лукреция, плът от плътта му, кръв от кръвта му. В този ден вицеканцлерът на папата, вторият най-властен човек в цялата Римокатолическа църква, се чувстваше особено щастлив.

Когато приближи дома на майка им Ваноца Катанеи, той се усети, че си подсвирква весело. Като всеки син на църквата, и той беше безбрачен, но като Божи човек беше убеден, че добре разбира Божия промисъл. Нима Небесният отец не бе създал Ева като завършек на Адама, дори в самия Рай? Не следваше ли от това, че на тази грешна земя, изпълнена с толкова злочестина, един мъж се нуждае още повече от женска утеха? Той бе създал първите си три деца още като млад епископ, но тези последни рожби, които му бе родила Ваноца, заемаха особено място в сърцето му. Те сякаш разпалваха в душата му същата страст, както и майка им навремето. Още отсега, докато бяха толкова млади, той си ги представяше изправени на раменете му и заедно с неговата могъща фигура образуващи онзи чутовен великан, който щеше да му помогне да обедини папските земи и да разпростре властта на Римокатолическата църква по целия свят.

През годините, колчем бе идвал да ги види, децата винаги го бяха наричали „татко“; за тях нямаше противоречие между неговата бащина обич и преданост и лоялността му към Светия престол. Те не виждаха нищо странно в

това, че той е едновременно кардинал и техен баща. Нима синът и дъщерята на самия папа Инокентий не преминаваха тържествено в каретата си по улиците на Рим по време на официални празненства?

Кардинал Родриго Борджия, който бе съжителствал със своята любовница Ваноца повече от десет години, с усмивка си помисли колко малко бяха жените, успели да му доставят такава радост и да задържат интереса му толкова за дълго. Не че едновременно с Ваноца не бе имал и други – Родриго беше мъж с неутолим апетит за мирски удоволствия. Но от всички жени тя бе заемала най-важно място в живота му. Беше интелигентна, красива – поне в неговите очи, – а освен това с нея можеше да се разговаря на светски и духовни теми. Тя често му бе давала ценни съвети, в замяна на които той ѝ беше предан любовник и любещ баща на децата им.

Ваноца стоеше на вратата на къщата си и се усмихваше хrabро, докато махаше на децата си за сбогом. Една от силните ѝ страни сега, когато вече минаваше четирийсетте, беше, че отдавна се бе научила да разбира мъжа с кардиналските одежди. Тя знаеше за неговата изгаряща амбиция, за неугасимия огън, който пламтеше в душата му. Той бе начертал своя военна стратегия за развитието на Римокатолическата църква, която щеше да доведе до разширяване на обсега на нейното влияние; бе набелязал политически съюзи, с които да я заздрави; бе обещал съглашения, които щяха да циментират властта и позициите му. Всичко това бе споделял с нея. Идеи се раждаха в главата му със същата неумолимост, с която един ден армиите му щяха да завладяват нови територии и народи. Съдбата му бе предопределила да се превърне в един от най-великите лидери в историята, а заедно с него щяха да се издигат и децата му. Ваноца се опитваше да се утеши с мисълта, че един ден, като законни наследници на кардинала, децата ѝ ще имат власт, богатство и възможности. Затова сега ѝ бе по-лесно да се лиши от тях.

Тя си задържа само най-малкото дете, Хофре – единствения ѝ останал син, още кърмаче, който беше прекалено

мъничък, за да ѝ го отнемат. Рано или късно и той щеше да я напусне. В тъмните ѝ очи блесяха сълзи, докато проследи с поглед отдалечаващите се деца. Само веднъж Лукреция погледна назад, но момчетата дори не се обърнаха.

Ваноца видя как стройната внушителна фигура на кардинала се приведе и посегна към ръчичката на по-малкия син Хуан и към мъничката ръчица на тригодишната Лукреция. По-големият, Чезаре, внезапно почувствал се изоставен, се нацупи. Това означава неприятности, помисли си тя, но след време Родриго щеше да опознае сина си – така както го познаваше и тя. Ваноца с неохота затвори тежката дървена врата на къщата си.

Те едва бяха извървели няколко крачки, когато Чезаре, вече здравата разсърден, блъсна брат си толкова ядно в гърба, че Хуан изпусна ръката на баща си и залитна напред. Кардиналът прихвана сина си, преди да е паднал по лице, после се извърна и каза:

– Чезаре, момчето ми, не можеш ли просто да кажеш какво искаш, вместо да блъскаш брат си?

Хуан, само с една година по-малък, но много по-крехък от седемгодишния Чезаре, се изкиска от гордост при тази защита от страна на баща си. Чезаре не му остави много време да се радва. Той пристъпи напред и го ритна ядовито в кокалчетата.

Хуан изпищя от болка.

С едрата си ръка кардиналът сграбчи Чезаре за яката на ризата, вдигна го от земята и така го разтърси, че кестенявите му къдрици се затресоха. После отново го постави на краката му и коленичи до него; погледът на кафявите му очи отново беше мек и любещ.

– Какво има, Чезаре? Какво те мъчи толкова?

Очите на момчето, още по-тъмни и пронизващи от тези на Родриго, горяха като два въглена.

– Мразя го, татко! – отвърна разпалено той. – Ти все него предпочиташ...

– Стига, стига, Чезаре – прекъсна го кардиналът, видимо развеселен. – Силата на една фамилия както на една армия е в сплотеността и взаимната вяроност. Освен това е смъртен грях да мразиш собствения си брат, така че защо трябва да подлагаш на заплаха безсмъртната си душа зара-

ди такива дреболии? – Родриго се изправи на крака; едрата му фигура се извисяваше над децата. Той се усмихна и доволно се потупа по едрия корем. – Вижте колко съм голям. Стигам за всички ви, не е ли така?

Родриго Борджия беше мъж като планина – набит, но и достатъчно висок, за да не изглежда дебел, със сурова и грубовата, а не аристократична хубост. В тъмните му очи сега проблясваше весело пламъче; носът му, макар и доста едър, не дразнеше погледа; чувствените му устни, обикновено разтегнати в усмивка, му придаваха щедър и великодушен вид. Ала онова, което го правеше един от най-привлекателните мъже на своето време, бе личният му магнетизъм, онази неуловима енергия, която излъчваше тялото му.

– Чез, можеш да се хванеш на мое място – чу се гласът на дъщерята, толкова ясен и звънък, че кардиналт се извърна очарован. Лукреция стоеше с ръце, скръстени на гърдите, дългите ѝ златни къдрици падаха по раменете, а на ангелското ѝ лице бе изписана решителност.

– Нима не искаш да се държиш за ръката на баща си? – попита кардиналт, като се престори на обиден.

– Няма да заплача, ако не се държа за ръката ти – рече тя. – Нито пък ще се сърдя.

– Креция – каза Чезаре с умиление, – не бъди такова магаре. Хуан се прави на бебе. Нека ходи сам, нищо му няма. – Той изгледа с неприязън брат си, който бързешката триеше сълзите по лицето си с копринените ръкави на ризката.

Кардиналт разроши тъмните къдрици на Хуан, за да го успокои.

– Престани да плачеш. Ето, хвани се за ръката ми. – После се обърна към Чезаре и каза: – А ти, мой храбри малък войнико, се хвани за другата. – След това погледна Лукреция и широко ѝ се усмихна: – Ами ти, сладкото ми дете? Какво да направи татко за теб?

Лицето на момичето остана непроменено – тя с нищо не издаде чувствата си. Кардиналт беше очарован.

– Ти си сладкото момиче на татко и като награда за твоята доброта и великодушие ти разрешавам да заемеш най-почетното място.

С тези думи Родриго Борджия се наведе, вдигна детското ѝ телце във въздуха и внимателно я положи на раменете си. Смехът му отекна, преливащ от бащина гордост. Той закрачи напред в пищните си одежди, а разветите златни коси на неговата малка дъщеря грееха като корона над главата му.

Още на същия ден Родриго Борджия премести децата си в двореца Орсини, който се намиреше срещу неговия собствен дворец във Ватикана. Овдовялата му братовчедка Адриана Орсини щеше да се грижи за тях и да им бъде едновременно гувернантка и наставница. Когато Орсо, младият син на Адриана, се сгоди на тринайсетгодишна възраст, годеницата му, петнайсетгодишната Джулия Фарнезе, се нанесе при тях в двореца и започна да помага на Адриана в отглеждането на децата.

Макар кардиналт да отговаряше изцяло за възпитанието на децата, те продължаваха да посещават майка си, която вече беше омъжена за третия си съпруг Карло Канале. Родриго Борджия лично го бе избрал за Ваноча – така както бе избрал и предишните ѝ двама съпрузи със съзнанието, че една вдовица трябва да се омъжи, за да има кой да я закриля и да пази доброто ѝ име и почтеността на дома ѝ. Кардиналт се бе отнасял добре към любовницата си, а това, което не бе успяла да получи от него, тя бе наследила от предишните си двама съпрузи. За разлика от красивите, но празноглави куртизанки на голяма част от аристокрацията Ваноча беше практична жена – нещо, което Родриго високо ценеше. Тя притежаваше няколко добре поддържани хана и имение в провинцията, откъдето черпеше значителен доход. Освен това като силно набожна жена бе построила параклис, посветен на Дева Мария, в който се молеше всеки ден.

След десет години съжителство първоначалната им страст един към друг беше поизстинала, но Ваноча Катанеи и Родриго Борджия си оставаха много добри приятели.

Само след няколко седмици Ваноча се принуди да предаде и малкия си син Хофре, още кърмаче, в дома, където се отглеждаха братята и сестра му, понеже той много

тъгуваше по тях. Така всичките деца на Родриго Борджия се събраха под един покрив, под грижите на своята леля, братовчедката на баща им.

Както подобаваше на деца на кардинал, през следващите години момчетата и Лукреция бяха поверени на най-добрите частни учители в Рим. Те получиха забележително образование в областта на хуманитарните науки, по астрономия и астрология, по древна история, както и по няколко езика, включително испански, френски и английски, а също и латински – езика на църквата. Благодарение на своята интелигентност и амбициозност Чезаре, разбира се, беше отличен ученик, но особени надежди се възлагаха на Лукреция, която наред с всичко друго притежаваше сила на характера и изключителна добродетелност.

Макар по онова време да беше обичайно младите момичета от добри семейства да се изпращат да учат в манастири, по съвет на Адриана и с позволението на кардинала Лукреция се посвети на музите и бе обучавана от същите талантили педагози, както и братята ѝ. Понеже обичаше изкуствата, тя се научи да свири на флейта, да танцува и да рисува. Особено ѝ се удаваше бродерията, за която използваше скъпи платове и сърма.

Както се очакваше от момиче в нейното положение, Лукреция разви способности и обаяние, които я правеха желана партньорка при бъдещи брачни съюзи, предназначени да укрепват още повече позициите на фамилията Борджия. Едно от любимите ѝ занимания бе да пише стихове; в продължение на цели часове тя изливаше душата си във възвишени строфи в прослава на Бога или във възхвала на романтичната любов. Особено я вдъхновяваха житията на светците, на които посвещаваеше най-вдъхновени слова.

Джулия Фарнезе глезеше Лукреция като своя по-малка сестра; Адриана и кардиналът я заобикаляха с внимание, така че момичето растеше щастливо и в добро разположение на духа. Любознателна и сговорчива, тя ненавиждаше раздорите и по детски полагаше усилия за запазване на мира в семейството.

Един хубав неделен ден, след като бе отслужил голяма литургия в базиликата „Свети Петър“, кардинал Борджия покани децата си да го придружат във Ватикана. Това беше рядко смела постъпка, защото чак до времето на папа Инокентий децата на духовенството се представяха най-често за племенници. Подобно открито признание на бащинство можеше сериозно да застраши евентуалното повишение в сан на Родриго. Разбира се, всички знаеха, че кардиналите и дори папата имат извънбрачни деца – все пак човешко е да се греши, – но доколкото всичко оставаше в рамките на „фамилията“ и истината никога не излизаше напълно наяве, честта на сана се запазваше. Каквото и да смятаха хората, кардиналт не понасяше лицемерието. Имаше, разбира се, моменти, когато обстоятелствата го принуждаваха да видоизменя или поразкрасява истината, но и това беше разбираемо, защото той бе преди всичко дипломат.

Поради особената важност на случая Адриана бе облякла децата в най-хубавите им празнични дрехи – Чезаре в черен атлаз, Хуан в бяла коприна, а двегодишния Хофре в синя кадифена робичка, богато украсена с бродерии. Джулия помогна на Лукреция да си сложи дълга дантелена рокля с цвят на праскова, а върху златните ѝ къдрици постави малка диадема със скъпоценни камъни.

Кардиналт тъкмо бе привършил да чете един официален документ, който неговият старши съветник Дуарте Брандао му бе донесъл от Флоренция. Ставаше въпрос за някакъв доминикански монах, известен под името Савонарола. Говореше се, че е пророк, вдъхновен от Светия дух, но това, което плашеше кардинала, бе, че всички обикновени граждани на Флоренция се бяха стичали да чуят с трепет неговите проповеди. Този Савонарола минаваше за мъдър човек и ясновидец, както и за красноречив проповедник, чиито огнени слова често биваха насочени против плътските и финансовите злоупотреби в двора на римския папа.

– Трябва да държим под око тоя монах – каза Родриго Борджия. – Често пъти велики династии са били подкопавани от обикновени хорица, вярващи, че знаят светата истина.

Брандао беше висок и слаб, с дълга черна коса и изящни черти на лицето. На вид изглеждаше кротък и сговорчив, но в Рим се говореше, че никой не може да му излезе насреща в редките му пристъпи на ярост, предизвикани от измяната на приятелите и безочиеото на съперниците му. Всички бяха единомдушни, че само един глупак би дръзнал да му стане враг. Сега той почеса мустаците си с показалец и се замисли върху онова, което кардинал Борджия току-що му бе казал.

– Говори се също, че този монах нападал от амвона и фамилията Медичи, а тълпите на Флоренция го аплодирали – каза той.

Разговорът прекъсна, когато децата на Родриго Борджия влязоха в покоите на баща си. Брандао ги поздрави с усмивка, след което се отдръпна встрани.

Лукреция се хвърли развълнувано в прегръдките на баща си, но момчетата останаха на място, с ръце зад гърба.

– Елате, синове мои – подкани ги кардиналът, без да изпуска дъщеря си от ръце. – Елате и целунете баща си.

Чезаре пръв достигна до баща си. Родриго Борджия внимателно положи Лукреция върху обшитата със злато табуретка пред краката си, след което прегърна сина си. Чезаре беше як момък, висок и мускулест. Бащата с радост опипа здравите му мишци, залог за бъдещето на фамилията. Той пусна момчето от прегръдките си и го отблъсна леко от себе си, за да го огледа от глава до пети.

– Чезаре – каза той, – всеки ден благодаря в молитвите си на Мадоната за това, че ме е дарила със син като теб.

Чезаре се усмихна, доволен от бащината похвала. После се дръпна встрани, за да направи място за Хуан. Може би Родриго усети как сърцето на сина му се удря бясно в неговите собствени гърди или как задъханото му, притеснено дишане издава уплаха, но нещо в него трепна. Кардиналът се въздържа да притисне крехкото тяло на малкия си син толкова силно до себе си, но затова пък по-дълго не го пусна от обятията си.

Обикновено когато кардинал Борджия се хранеше сам в покоите си, храната му беше скромна – малко хляб, плодове и сирене. Но този ден той бе наредил на слугите да натрупат на трапезата големи блюда с макарони, печени

кокошки и телешко месо, купища сладкиши и планини от захаросани кестени. Когато децата на кардинала, Адриана със сина си Орсо и красивата, чаровна Джулия Фарнезе седнаха на трапезата, говорейки възбудено и заливайки се от смях, Родриго Борджия си каза, че е един щастливец, и тихичко отпрати благодарствена молитва към небесата. А когато слугата наля червеното като кръв вино в сребърната чаша пред него, сърцето му преливаше от доброта. В знак на благодарност той предложи на сина си Хуан, който седеше до него, да отпие първата глътка.

Ала когато опита виното, Хуан направи гримаса на отвращение.

– Не ми харесва, татко – оплака се той. – Много горчи.

Родриго Борджия, нашрек както винаги, замръзна на мястото си от уплаха. Това беше сладко вино, не биваше да горчи...

Почти веднага детето се оплака, че му е лошо, и се преве от болки в стомаха. Баща му и Адриана се опитаха да го успокоят, но след малко Хуан вече повръщаше неудържимо. Кардиналът вдигна момчето от стола и го понесе към една странична стая, където го положи върху брокатената кушетка. Незабавно извикаха лекаря на Ватикана, но докато той дойде, Хуан бе загубил съзнание.

– Отрова – обяви лекарят, след като прегледа детето.

Хуан беше бял като платно и трепереше от треска; от тъгла на устата му изтичаше тънка струйка жлъчка. Изглеждаше по-малък от обикновено и напълно безпомощен.

Родриго Борджия бе загубил обичайната си съдръжност и сега трепереше от гняв.

– Тази отрова е била предназначена за мен! – каза той.

Дуарте Брандао, който бе стоял наблизко, докато траеше сцената, сега застана до вратата с извадена шпага, готов да отбранява кардинала и семейството му, ако някой се опита да ги нападне. Кардиналът се обърна към него:

– В двореца има враг. Събери цялата прислуга в салона. Налей на всички по чаша вино и им нареди да го изпият. После ми доведи онзи, който откаже.

Адриана прошепна разтревожено:

– Скъпи братовчедо, ваше преподобие, разбирам скръбта ви, но по този начин може да загубите най-верните

си слуги, защото мнозина ще се отровят, а някои може и да умрат.

Родриго се обърна към нея:

– Но аз няма да им дам от същото вино, от което пи моят беден син. Те ще пият чисто вино. Престъпникът обаче все пак ще откаже да пие, понеже страхът ще го хване за гърлото още преди да е поднесъл чашата към устните си.

Дуарте веднага тръгна да изпълни заповедта на кардинала. Хуан лежеше на кушетката, блед като смъртник. Адриана, Джулия и Лукреция седяха до него и бършеха челото му с навлажнени кърпи и целебни мехлеми.

Кардинал Родриго Борджия повдигна безжизнената ръчичка на сина си и я целуна; после отиде в личния си параклис и коленичи пред статуята на Мадоната. Той се съветваше с нея, защото тя най-добре от всички познаваше болката от загубата на любим син. Накрая на молитвата си ѝ се закле:

– Ще направя всичко, което е по силите ми, всичко, което е в човешките възможности, за да доведе хиляди безсмъртни души в лоното на единствената права вяра, Божия майко, в лоното на твоята света църква. Ще се погрижа всички да почитат твоя син, дори да заплащат за това със собствения си живот...

Малкият Чезаре стоеше до вратата на параклиса и когато кардиналът си обърна да го погледне, в очите на момчето блестяха сълзи.

– Чезаре, ела, момчето ми. Ела, сине мой. Моли се за брат си – прошепна кардиналът. И Чезаре отиде да коленичи до него.

В покоите на кардинала всички седяха в мълчаливо очакване, когато се появи Дуарте и съобщи:

– Виновникът е открит. Той е един прост готвач, преди бил служил при фамилията Римини.

Римини беше неголямо феодално владение по южния бряг на Италия, а местният херцог Гаспаре Малатеста беше яростен враг на Рим и на папския престол. Самият той беше много едър мъж, в тялото му имаше място едва ли не за две души, масивното му лице беше грубо изсечено

и надупчено от сипаница, но най-забележителното нещо в него бяха косите му – дълги, сплъстени и огненочервени, заради което си бе заслужил прозвището Лъва.

Кардинал Борджия се отдалечи от постелята на сина си и прошепна на Дуарте:

– Попитай тоя прост готвач защо толкова мрази него-во високопреосвещенство. После му дай бутилката вино от трапезата ни. Не го оставяй, докато не я изпие до дъно.

Дуарте кимна.

– А какво да правим с него, след като виното подейства?

С блеснали очи и зачервено лице кардиналът отвърна:

– Постави го на едно магаре, завържи го за самара и го изпрати с послание до Лъва на Римини. Предай му да се моли за прошка и да се помири с Бога.

В продължение на няколко седмици Хуан лежа неподвижно в постелята, сякаш в дълбок сън; кардиналът настоя момчето да остане в неговия дворец във Ватикана и да бъде лекувано от личния му лекар. Докато Адриана не се отделише от постелята му, а няколко слугини непрекъснато се грижеха за него, Родриго Борджия с часове се молеше на Мадоната в малкия си параклис.

– Ще привлече хиляди души в лоното на единствената права вяра, в лоното на Светата църква – кълнеше се той, – ако се застъпиш пред Христа да пощади живота на моя беден син.

Когато молитвите му бяха чути и Хуан започна да се съвзема, предаността на кардинала към Светата католическа църква и към фамилията му стана по-крепка отвсякога. Но наред с това Родриго Борджия съзнаваше, че само едната вяра не е достатъчна, за да осигури безопасността на фамилията. Той разбираше, че трябва да се предприеме още нещо.

Кардиналът реши, че е дошло време да повика от Испания Мигел Корельо, известен още като дон Микелото.

Незаконороденият племенник на кардинал Родриго

Борджия от малък бе усетил пръста на съдбата. Израснал във Валенсия, като дете той не се бе отличавал с някаква особена жестокост или садизъм; въпреки това често му се бе случвало да се бие заради други деца, които поради добротата си бяха станали жертва на насилие и издевателства от по-силните момчета. Както е известно, често пъти кротостта се бърка със слабост.

Така още от дете Мигел бе приел за своя съдба да бъде защитник на онези, които носеха факела на Божията вяра и на Светата римокатолическа църква. Здрав и як момък, той беше също толкова безкомпромисен в предаността си, колкото и решителен в действията си. Разказва се, че като юноша бил нападат от най-крвожадния разбойник в селото, когато се опитал да се притече на помощ на майка си, сестрата на кардинала. Мигел бил едва на шестнайсет години, когато въпросният бандит начело на групичка млади вандали нахлул в къщата и се опитал да отмени момчето, което препречвало пътя му към дървената ракла, където майката държала ценните си реликви и семейните дрехи. Мълчалив по природа, Мигел напсувал бандитите и отказал да се дръпне от пътя им; тогава главатарят извадил остър нож и разпрал устата му встрани чак до средата на бузата. Шурнала кръв, майката и сестрата се разпищели от ужас, но Мигел не помръднал от мястото си. Накрая, след като отвън се развикали възмутени съседи, бандитите, уплашени от линчуване, избягали от селото и се скрили в околните планини.

След няколко дни, когато същата банда се опитала още веднъж да тормози селото, местните хора оказали съпротива; повечето бандити се разбягали, но Мигел успял да плени главатаря. На сутринта го открили обесен на едно голямо дърво на селския площад.

От този момент славата на Мигел като безстрашен защитник на слабите се разпространила из цялото княжество Валенсия; никой не смеел да се закача с него или със семейството му под страх от незабавно възмездие. Постепенно раната на лицето му зараснала, но накриво, така че устата му сякаш непрекъснато била сгърчена в гримаса. Ала докато у всеки друг тази зловеща замръзнала усмивка би изглеждала страховито, Мигел се славел като справедлив

и добър човек, а и благият поглед на топлите му кестеняви очи смекчавал впечатлението от обезобразеното му лице. По това време съселяните му вече с обич го наричали дон Микелото; името му се споменавало надлъж и шир с почит и уважение.

Това, че Родриго Борджия сега прибягваше до услугите на дон Микелото, не бе изненада за никого, защото Мигел Корельо беше човек с редки качества. Неговата любов и вярност към папата и към Светия престол бяха извън всякакво съмнение, каквито и клевети да нашепваха за него враговете му. Родриго Борджия не се съмняваше, че дон Микелото ще подчини волята си на светия отец и с готовност ще изпълни всяка повеля на Светата римокатолическа църква. Както кардиналът вярваше, че делата му се направляват от Провидението, по същия начин и дон Микелото беше убеден, че ръцете му се движат от божествена сила. Тъй че за грях не можеше и дума да става. Нима всеки път, когато предаваше на Създателя душата на някой враг на кардинала или на църквата, тази грешна душа не получаваше своето възмездие свише?

И така, наскоро след като Хуан се възстанови от покушението, Родриго Борджия, който сам бе израснал във Валенсия и знаеше каква кръв тече в жилите на испанеца, повика Мигел в Рим. Съзнавайки опасностите, които дебнеха чужденеца в тази враждебна земя, той повери на двайсет и една годишния дон Микелото безопасността и благополучието на фамилията си. От този момент, докато децата му растяха, сянката на дон Микелото рядко се отделяше от тях.

Сега, през цялото време, докато кардиналът беше в Рим и задълженията му на вицеканцлер на Светия престол не го принуждаваха да се отделя от фамилията си, той всеки ден прекарваше по няколко часа при децата си, най-често придружаван от дон Микелото. Същевременно при всяка възможност с радост напускаше летния задух и претъпканите с хора тесни улички на града, за да отведе децата си в своята великолепно лятна вила сред зелените поля на италианската провинция.